

Ólom keréksúly, neked annyi...

A 2000/53/EC irányelv az EU Bizottság feladatává tette, hogy a gépjárművekben felhasznált veszélyes anyagokat tekintse át, és hozzon azok kitiltásáról határozatot.

A bizottság, miután megtette a megkívánt műszaki és tudományos értékelést, számos következtetésre jutott. Irányelvében kimondja: a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a 2003. július 1. utáni jóváhagyással rendelkező járművek anyagai és alkatrészei ne tartalmazzanak ólmot, higanyt, kadmiumot vagy hatvegyértékű krómot, kivéve néhány, a mellékletben felsorolt esetet.

Néhány ólmot, higanyt, kadmiumot, króm- (VI) vegyületet tartalmazó anyaggal (ötvözet) azonban kivételt kell tenni – ezután, vagy a továbbiakban is –, mivel ezek a veszélyes anyagok néhány gépjárműszerkezet anyagában (ötvözetben) nélkülözhetetlenek, kiváltásukra ma (még) nincs lehetőség.

A járművekben lévő veszélyes anyagok **fokozatos** kivonása érdekében – feltéve, hogy azok alkalmazása nélkülözhető – a felhasználási területben, vagy időbeli korlátozással fel kell oldani bizonyos tilalmakat.

Az üzemenyagrtartályok belső ólombevonatára vonatkozó tilalom alóli mentesség törölhető, mivel az ólom használata erre a célra már nélkülözhető.

Az alumíniumban lévő ólom esetében a legfeljebb 0,4 tömegszázalékos maximum koncentrációt is meg kell engedni, feltéve, hogy azt nem szándékosan vitték be.

A fékbetétek súrlódó anyagául szolgáló rézben lévő ólom esetében a legfeljebb 0,4 tömegszázalékos maximum koncentrációt 2007. július 1-jéig kell megengedni, feltéve, hogy azt nem szándékosan vitték be.

A mentesség lejártának napján már forgalomba hozott járművek részeinek újrafelhasználása korlátozás nélkül lehetséges.

A keréksúlyok

A kerék- (kiegyensúlyozó) súly esetében határozott a bizottság álláspontja.

Az ólomtilalom a 2003. július 1-je után jóváhagyott (típusbizonyítványt kapott), 3,5 tonna megengedett össztömeg alatti gépjárműveknél van érvényben. Tehát ezen autók kerekeire a gyártó ólomból készült keréksúlyokat nem szerelhet fel.

2005. július 1-je után a tilalom már teljes körű, és a teljes járműiparra, a márkaszervizekre, a gumibroncs- és kerékkereskedelmre és azok szakműhelyeire vonatkozik.

Az ólom keréksúlyok alkalmazásának tilalma alól mentességet kaptak a 3,5 tonna össztömeg feletti gépjárművek és a motorkerékpárok.

2007. július 1-jéig a mentesített járműalkatrészek javítására szánt új cserealkatrészekre ugyanazok a mentességek vonatkoznak.

Ez a kikötés a cserealkatrészekre, nem pedig a járművek szokásos szervizelésére szánt alkatrészekre vonatkozik.

Nem vonatkozik tehát a kerékkiegyensúlyozó súlyokra, az elektromotorok szénkeféire és a fékbetétekre, mivel ezek az alkatrészek külön bejegyzésekben szerepelnek.

Miután az ólom egészségkárosító hatására erőteljesen ráterelték a figyelmet, az ólom jelenlegi használatával kapcsolatban is sokan nagyon óvatosak lettek.

Az ólom biztonságos kezelése iránti aggodalom miatt több gyártó, így a TRAX, most – az átmeneti időszakban – műanyag és cinkbevonatú ólom keréksúlyok gyártásába és forgalmazásába kezdett.

Mi a keréksúlyok alternatív anyaga?

Most úgy tűnik, hogy az ón és a vas. A BW Manufacturing Ltd. (Anglia), mely termékeit TRAX márkaneven forgalmazza, és az ITRI Ltd. (korábban Nemzetközi Önkutató Intézet) összefogott, hogy óntötvözetből gyártott keréksúlyokat fejlesszenek ki. Az ón könnyebb fém mint az ólom, és annak ellenére, hogy egy megadott keresztmetszet esetén a súlyoknak 50%-kal hosszabbnak kell lenniük, mégsem várható a kiegyensúlyozó képesség romlása. Az ónból és az ólomból készült keréksúlyok felszerelése között nincs érzékelhető különbség. Az ón környezetvédelmi szempontból elfogadható, alakítható fém.

Hírt kaptunk arról is, hogy a Dionys Hofmann szintén az ón keréksúlyok gyártására rendezkedik be, éppen napjainkban, mert számos gyártó igénye erre irányul.

Arról is van információnk, hogy a magyar Suzuki hamarosan átáll bevonatos vassúlyokra, melynek már van hazai gyártója.

Egy biztos, az új, alternatív anyagú és bevonatolt súlyok ára jóval meghaladja a korábbi ólomsúlyok árát!

A témát természetesen a következő folyóiratszámainkban, ahogy a hírek napvilágot látnak, igyekezünk alaposan körüljárni.

Nszi